

Det kongelige danske geografiske Selskab.

I det femte Møde i Vinteren 1923—24 (5. Febr. 1924) holdt Kaptajn M. H. Davidsen Foredrag, betitlet »Blandt Ægyptens Fellaher«, Lysbilleder.

I det sjette Møde i Vinteren 1923—24 (4. Marts 1924) holdt Professor, Dr. med. H. Mygind Foredrag om »En Vandring gennem Pompeji«, Lysbilleder.

Korresponderende Medlem af Geografisk Selskab, Capitaine Alfred Bertrand, er afgaaet ved Døden den 30. Januar 1924.

Professor E. Warming er den 2. April 1924 afgaaet ved Døden. Geografisk Selskab, af hvis Raad Professoren i mange Aar var et virksomt og skattet Medlem, udtrykker sin dybeste Deltagelse i den store Sorg.

Flytning. Selskabets Adresse er nu Amaliegade 29 A¹, Tlf. Palæ 3071.

Sekretariat, Bibliothek og Læsestue er atter aabne som sædvanlig.

Grønland.

Det Forslag til en Grønlands-Konvention, som den danske Delegation medbragte efter endt Forhandling i Kristiania, vakte en levende Interesse for Grønland hos det store Publikum og samtidig en stærk Misbilligelse hos de Sagkyndige, navnlig gældende Tilladelsen for Nordmændene til at anlægge Stationer paa Kysten mellem Scoresby Sund og Lindenov Fjord.

De Sagkyndige erklærer,

- at fra faste Stationer paa nævnte Kyststrækning kan Jagten paa Sødyrene, der med Isen føres rundt Kap Farvel, drives hele Aaret og derved yderligere formindske det ringe Antal Sødyr, der driver med Isen til Vestkysten,
- at Stationer paa Østkysten ved høj Løn vil friste Angmagsaliks dygtige Fangere til at arbejde for dem og derved ødelægge Kolonien,
- at en Station N. for Angmagsalik vil skade det store Bjørnetræk, der gennemsnitlig giver Kolonien 100 Stk. aarlig og er en Livsbetingelse for denne,

at Stationer saavel N. som S. for Angmagsalik vil bryde Monopolet, idet Angmagsaliker og Sydvestgrønlænderne med deres Varer vil søge til disse, der naturligvis vil kunne betale dem langt bedre end de danske Kolonier og samtidig vil sælge dem alt, hvad de ønsker, selv om det er Ting til deres Ulykke,

at den danske Handel vil berøves en Del af de Midler, der nu anvendes til Grønlændernes Gavn, saa at den vil blive nødt til at søge den danske Stat om Midler til Uddeling til Arbejdsløse og Sultende, og

at et Jagtfolk som Grønlænderne ikke kan indskrænkes til en Kolonis snevre Grænser, men maa have Lov til at søge Vildtet, hvor det venter at træffe dette; derfor har Sydvestgrønlænderne og Angmagsalikerne med Rette altid betragtet Kysten fra Scoresby Sund til Lindenov Fjorden som deres, hvad ogsaa delvis er gjort ved Regeringens Kundgørelse i 1894.

Argumenterne fra modsat Side synes mindre fyldestgørende; de gaar nærmest ud paa at kalde de Sagkyndiges Indvendinger temmelig intetsigende og at trøste dem med Løfter om, at der nok skal blive grebet ind, dersom der sker hensynsløs Udryddelse af Sødyrene, Løfter, der synes ret illusoriske.

Udtalelser af Nansen og Professor Koht synes at være i stærk Modstrid med den almindelige norske Opfattelse af Situationen.

Vi har nu engang paataget os Varetagelsen af Grønlændernes Ve og Vel, og man maa derfor gaa ud fra at Afgørelsen af Sagen, der nu foreløbig er udsat, fra Regeringens og Rigsdagens Side ikke sker uden vægtig Hensyntagen til de Sagkyndiges Mening, og højst ønskeligt vilde det være, om Lejligheden benyttedes til at faa Spørgsmaalet om Souveræniteten over Grønland endelig fastslaaet.

Rapport om Jubilæums-Ekspeditionen nord om Grønland.¹⁾

Af

Lauge Koch.

Ekspeditionens Komité:

Viceadmiral Wandel.
Skibsreder Erlandsen.
Direktør for Grønland Daugaard-Jensen.
Professor Eug. Warming.

Ekspeditionens Opgaver:

Undersøgelsen af Grønland falder i væsentlig 3 Afsnit, nemlig:

1. Kolonierne i Vestgrønland fra Julianehaab til Upernivik, kortlagt og undersøgt af Kommissionen for Grønlands geologiske og geografiske Undersøgelse.
2. Grønlands Østkyst, undersøgt af forskellige Skibsekspeditioner, saasom: Holm, Amdrup, Ryder, Svenskeren Nathorst og Danmarks-Ekspeditionen.
3. Nordvest- og Nordgrønland, indtil 1916 skitse-mæssig og kun delvis kortlagt af engelske og amerikanske Ekspeditioner.

Som det vil erindres, kortlagde jeg paa Knud Rasmussens anden Thule-Ekspedition dels Melvillebugten, dels de store Fjorde paa Nordkysten.

I Foraaret 1920 fremsatte jeg Planen til denne Ekspedition, hvis Formaal var:

- a. Den fuldstændige Kortlægning af hele Nordgrønland fra de danske Kolonier over til Danmarks-Fjorden.
- b. Geologisk Kortlægning af samme Omraade med særlig Hensyntagen til en nærmere Undersøgelse af de rigt forsteningsførende Dannelser, som jeg havde opdaget i 1917.

Rejser i 1920.

Afrejsten foregik fra København med Motorskibet »Louise« d. 15. Juli. Paa Grund af forskellige Uheld varede det ikke mindre end 2 Maaneder, før end jeg naaede op til det Sted, jeg havde udsat som min Basis, — det var Kap Robertson paa ca. 78° n. Br. Skønt der ingen Havn var, lykkedes det uden Uheld at landsætte Ekspeditionens Gods ved Hjælp af de paa Stedet boende Eskimoer.

Slutningen af September Maaned brugtes til at opføre det medbragte Hus, saaledes at al Ekspeditionens Gods var under Tag før Vinteren.

Af Hensyn til den store Rejse nord om Grønland næste Aar besluttede jeg, trods den fremrykkede Aarstid, at foretage en Rekognosceringsrejse over Indlandsisen op til Kanebassin og videre tværs over dette op til 80° n. Br. Denne Rejse fuldførtes uden Uheld i Tiden fra 5. Oktober til 5. November. 10 Dage senere startede jeg sydpaa med Upernivik som Maal, og hertil ankom jeg 15. December; det viste sig nemlig, at det medbragte Hus havde lidt en Del Overlast, og da min Kulforsyning kun var

¹⁾ Paa Grund af Travlhed med Foredrag o. l. fremkommer nu kun denne korte Rapport; udførligere Meddelelser vil følge senere.

Med Hensyn til Kort henvises til 26. Bind. Side 183.